

SIMULAREA EXAMENULUI NAȚIONAL DE BACALAUREAT 2026**Proba E. c) – Istorie, 18 noiembrie 2025**

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar, educator-puericultor; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I**30 DE PUNCTE****Citiți cu atenție sursele:**

A. Oponând o rezistentă tenace cuceririi otomane, care amenința existența statelor lor, românii s-au integrat ca factor de prim plan în cruciada târzie.(...) Cea dintâi amenințată de expansiunea otomană a fost Țara Românească sub Mircea cel Bătrân (1386-1418). (...) Episodul principal al înfruntării domnului Țării Românești și sultanul Baiazid, în armata căruia se aflau și contingentele vasalilor săi balcanici, a fost bătălia de la Rovine, loc neidentificat, situat probabil în regiunea muntoasă a Țării Românești (10 octombrie 1394), unde turcii au suferit o grea înfrângere. În mai 1395 Baiazid a revenit în forță și a înfrânt oștile aliate, române și ungare, victorie câștigată însă cu grele pierderi. Înțelegând dificultățile soluției radicale, cucerirea, Baiazid inaugurează politica de atragere a Țării Românești în orbita Imperiului Otoman. Ca urmare, în aplicarea acestei soluții, sultanul s-a sprijinit pe un pretendent la domnie, Vlad, care a acceptat să plătească tribut Porții Otomane. (*Mihai Bărbulescu, Dennis Deletant, Istoria României*)

B. Rolul de frunte în lupta antiotomană la Dunărea de Jos în următoarele decenii și l-a asumat lăncu de Hunedoara, cunoscut folclorului sub numele de lăncu, a cărui activitate a fost dominată de efortul de organizare a rezistenței împotriva Imperiului Otoman. Cu lupta lui, inițiativa a trecut din nou, timp de câțiva ani, în tabăra creștină. Prima etapă a acțiunii antiturcești a lui lăncu s-a desfășurat în cadrul internațional nou creat de Unirea de la Florența, care părea să asigure condiții favorabile unei noi acțiuni europene comune de izgonire a turcilor din Europa, și de realizarea, în 1440, a uniunii personale între regatele polon și maghiar în persoana regelui Vladislav Jagello, preluu al coalizării tuturor forțelor regionale direct amenințate de turci. (*Mihai Bărbulescu, Dennis Deletant, Istoria României*)

Cerinte:

1. Numiți un conducător creștin la care face referire sursa A. 2p

2. Precizați secolul la care face referire sursa B. 2p
3. Menționați câte un spațiu istoric amintit în sursa A, respectiv în sursa B. 6p
4. Scrieți pe foaia de examen litera sursei care susține rolul Unirii de la Florența în plan internațional în fața turcilor otomani. 3p
5. Selectați din sursa A două informații aflate în relație cauză-efect, precizând rolul fiecărei informații în parte. 7p
6. Prezentați două acțiuni diplomatice la care participă românii în secolele XIV-XV. 6p
7. Menționați o asemănare între două acțiuni militare ale românilor desfășurate în prima jumătate a secolului XV-lea. 4p

SUBIECTUL II**30 DE PUNCTE**

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

„După reprimarea răscoalei lui Horea, intelectualitatea română din Transilvania, format mai ales din „uniți” care avuseseră posibilitatea să frecventeze instituții de învățământ superior la Viena și Roma, reia lupta lui Inochentie Micu pentru egalitatea în drepturi a românilor transilvăneni cu maghiarii, sașii și secuii. Reprezentanții cei mai de seamă ai elitei intelectuale, cunoscută sub numele de Școala Ardeleană, Samuil Micu, Gheorghe Șincai, Petru Maior, Ion Budai-Deleanu, dr. Ioan Piuariu-Molnar etc. au redactat un memoriu, înaintat Curții din Viena, în martie 1791- Supplex Libellus Valachorum, în care era reluată și aprofundată argumentația lui Inochentie Micu (între altele, era invocată pe baza cronicii notarului anonim al regelui Béla, descoperită în 1746, anterioritatea românilor față de maghiari în Transilvania); memorial cerea deplina egalitate în drepturi a românilor și reprezentarea lor proporțională în dietă și în aparatul de stat, ceea ce, în condițiile demografice din Transilvania, ar fi dus la precumpănirea elementului românesc. Supplex-ul a fost respins de Dieta Transilvaniei, dar întocmirea lui a fost expresia progresului remarcabil înregistrat în încheierea ideologiei naționale a românilor.” (Florin Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți un spațiu istoric, precizat în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați documentul elaborat în 1791 și gruparea intelectuală care l-a redactat. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la Inochentie Micu. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la cererile formulate de intelectualii români din Transilvania în documentul Supplex Libellus Valachorum, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia în secolul al XIX-lea au fost formulate teorii istoriografice diferite referitoare la romanitatea românilor. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia). **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre *evoluția politică a spațiului românesc în Evul Mediu*, având în vedere:

- precizarea unui izvor istoric în care sunt atestate autonomiile locale din spațiul dintre Dunăre și Carpați în secolul al XIII-lea și a două caracteristici ale acestora;
- menționarea a două asemănări între procesele de formare a statelor românești extracarpatice;

- prezentarea evoluției unei instituții centrale din spațiul intracarpatic în secolul al XVI-lea;
- formularea unui punct de vedere referitor la modificările instituționale din spațiul extracarpatic în secolele al XVI-lea – al XVIII-lea și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **sucesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.

Simulare Examen Național de Bacalaureat**Noiembrie, 2025****Proba E.c)****Istorie****BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE****Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.****Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.****Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total obținut pentru lucrare.****SUBIECTUL I (30 de puncte)**

1. 2 puncte pentru numirea unui conducător creștin precizat în sursa A. (de exemplu: Vlad, Mircea cel Bătrân)
2. 2 puncte pentru precizarea secolului al XV-lea la care face referire sursa B.
3. câte 3 puncte pentru numirea câte unui spațiu istoric amintit în sursa A (Țara Românească, Imperiul Otoman, Rovine), respectiv în sursa B (Imperiul Otoman, Europa). (3px2=6p)
4. 3 puncte pentru scrierea, pe foaia de examen, a literei B, corespunzătoare sursei care susține rolul Unirii de la Florența în plan internațional în fața turcilor otomani
5. 7 puncte pentru scrierea oricărei relații cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa A, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect)
Exemplul 1: Causă: *Înțelegând dificultățile soluției radicale, cucerirea, Baiazid inaugurează politica de atragere a Țării Românești în orbita Imperiului Otoman.*
Efect: *Ca urmare, în aplicarea acestei soluții, sultanul s-a sprijinit pe un pretendent la domnie, Vlad, care a acceptat să plătească tribut Porții Otomane.*
Exemplul 2: Causă: *Opunând o rezistentă tenace cuceririi otomane, care amenința existența statelor lor*
Efect: *românii s-au integrat ca factor de prim plan în cruciada târzie.*
6. câte 1 punct pentru menționarea oricăror două acțiuni diplomatice la care participă românii în secolele XIV-XV. Exemple: tratatul de la Liov, tratatul de la Brașov, scrisoarea lui Ștefan cel Mare din 1475, tratatul de la Roman, tratatul lui Ștefan cel Mare cu Matei Corvin, etc. (1px2=2p) și câte 2 puncte pentru prezentarea fiecăreia dintre acțiunile menționate (2px2=4p)
7. 4 puncte pentru menționarea oricărei asemănări între două acțiuni militare ale românilor desfășurate în prima jumătate a secolului XV-lea. (de exemplu: Campania cea lungă și Cruciada de la Varna, ambele antiotomane).

SUBIECTUL al II – lea (30 de puncte)

1. 2 puncte pentru răspunsul: Transilvania, Viena, Roma. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).
2. 2 puncte pentru răspunsul: al XVIII-lea Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).
3. 3 puncte pentru răspunsul: Supplex Libellus Valachorum; 3 puncte pentru răspunsul: Școala Ardeleană. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).

4. câte 3 puncte pentru menționarea, din sursa dată, a oricăror două informații referitoare la Inochentie Micu. (3px2=6p) Exemple: *Inochentie Micu a luptat pentru egalitatea în drepturi a românilor transilvăneni cu maghiarii, sașii și secuii; Cererile lui Inochentie Micu au fost reluate de reprezentanții Școlii Ardelene etc.* Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).

5. 4 puncte pentru formularea, pe baza sursei date, a oricărui punct de vedere referitor la cererile formulate de intelectualii români din Transilvania în documentul *Supplex Libellus Valachorum*; câte 3 puncte pentru selectarea, din sursa dată, a oricăror două informații care susțin punctul de vedere formulat (3px2=6p).

Exemple: *Cererile formulate de intelectualii români din Transilvania în documentul Supplex Libellus Valachorum se bazează pe argumente juridice și istorice solide.* Informațiile care susțin punctul de vedere sunt: *era invocată pe baza cronicii notarului anonim al regelui Béla, descoperită în 1746, anterioritatea românilor față de maghiari în Transilvania; memoriul cerea deplina egalitate în drepturi a românilor și reprezentarea lor proporțională în dietă și în aparatul de stat.*

Sau

Intelectualii români din Transilvania au cerut prin documentul Supplex Libellus Valachorum drepturi pentru națiunea română.

Informațiile care susțin punctul de vedere sunt: „*memoriul cerea deplina egalitate în drepturi a românilor*” și „*reprezentarea lor proporțională în dietă și în aparatul de stat.*”

Punctajul total (10 puncte) sau cel parțial (7 puncte) se acordă răspunsului care cuprinde atât punctul de vedere, cât și informațiile/informația. Nu se punctează doar punctul de vedere sau doar informațiile/informația.

6. 4 puncte pentru argumentarea afirmației date – prezentarea oricărui fapt istoric relevant (de exemplu: elaborarea celor două teorii: Teoria roesleriană și Teoria continuității etc.) prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și prin utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (deoarece, pentru că etc.) și concluzia (așadar, astfel etc.)

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Informația istorică – 24 de puncte distribuite astfel:

1. - 2 puncte pentru precizarea oricărui izvor istoric în care sunt atestate autonomiile locale din spațiul dintre Dunăre și Carpați în secolul al XIII-lea (de exemplu: Diploma cavalerilor ioaniți).

- câte 3 puncte pentru menționarea oricăror două caracteristici ale autonomiilor locale (3px2=6p) (de exemplu: sunt constituite pe teritoriul obștilor/uniunilor de obști; sunt conduse de lideri cu atribuții politice, militare, administrative; existența lor este atestată de diferite izvoare istorice, etc.) (2p+3px2=8p)

2. - câte 3 puncte pentru menționarea oricăror două asemănări între procesele de formare ale statelor românești extracarpatic (de exemplu: tradiția descălecatului; cucerirea independenței statului în lupta împotriva maghiarilor) (3px3=6p)

3. - 2 puncte pentru menționarea instituției centrale intracarpatic în secolul al XVI-lea (de exemplu: voievodatul sau principatul;

- 3 puncte pentru prezentarea a două aspecte referitoare la instituția menționată - o scurtă expunere în care sunt precizate două informații referitoare la această instituție și se utilizează relația cauză-efect;

- 1 punct pentru precizarea doar a unei informații referitoare la instituția menționată.

(2p+3p=5p)

4. - 1 punct pentru formularea oricărui punct de vedere referitor la modificările instituționale din spațiul extracarpatic în secolele al XVI-lea – al XVIII-lea (de exemplu: La mijlocul secolului al XVI-lea, în condițiile accentuării dominației otomane, autoritatea domnului a scăzut, astfel că boierii au exercitat o tutelă asupra domnului, instituindu-se regimul boieresc/nobiliar; sau: În prima jumătate a secolului al XVIII-lea Imperiul Otoman înlocuiește domnia pământească din Moldova și Țara Românească cu cea fanariotă)

- 4 puncte pentru sustinerea punctului de vedere formulat printr-un argument istoric – prezentarea oricărui fapt istoric relevant, prin precizarea a două informații referitoare la acest

fapt și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (deoarece, pentru că etc.) și concluzia (așadar, astfel etc.)

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 6 puncte distribuite astfel:

- 2 puncte pentru utilizarea limbajului istoric adecvat
- 1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric adecvat
- 1 punct pentru structurarea eseului (introducere - cuprins - concluzie)
- 2 puncte pentru respectarea succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice
- 1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice
- 1 punct pentru respectarea limitei de spațiu